

deraf säkrare afgöras, om desse Herrar, som begärt ledighet, kunna få resa bort vid önskad tid.

Herr Talmannen uppläste ru namnen på de ledamöter, som sökt ledighet, och voro dessa, förutom Herr Olof Olsson: Herrar *A. Andersson* från Vermlands län, *A. Andersson* från Bohus län, *Nils Nilsson* från Blekinge län, *Johannes Andersson* från Bohus län, *Lasse Jönsson* från Christianstads län och *G. Bolin* från Upsala län. Samtliga dessa ansökningar blefvo derefter, enligt Herr Gumælii yrkande, bordlagda.

Kammarens ledamöter åtskildes kl. 4 e. m.

In fidem
H. Husberg.

Fredagen den 13 Mars.

Kl. $\frac{1}{2}$ 3 e. m.

§ 1.

Justerades det i Kammarrens sammanträde den 6 innevarande månads förda protokoll.

§ 2.

Till bordläggning anmäldes följande inkomna ärenden:

Konstitutions-Utskottets utlåtande N:o 5, i anledning af väckta motioner om ändring i 9, 12, 14 och 23 §§ Riksdags-ordningen;

Stats-Utskottets utlåtanden:

N:o 16, angående reglering af utgifterna under riksstatsens fjerde hufvudtitel; och

N:o 42, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga proposition angående Westerås domkyrkokassas befriande från skyldighet att erlägga ränta och amortering å ett år 1858 beviljadt statslån;

Andra Kammarrens Första Tillfälliga Utskotts utlåtande N:o 4 (i samlingen N:o 13), med anledning af väckta förslag om ändring i Kongl. Maj:ts Förordning och Reglemente angående folkskolelärares pensionering af den 30 November 1866; samt

Andra Kammarens Tredje Tillfälliga Utskotts utlåtande N:o 6 (i samlingen N:o 14), i anledning af Kammarens remiss om motioner angående förbud för landthandlande att försälja vin och maltdrycker.

Uppå framställning af Herr Talmannen beslöt Kammaren, att dessa nu inkomna och bordlagda ärenden skulle sättas främst å föredragningslistan för Kammarens nästa sammanträde, samt att dernäst skulle å samma lista uppföras de ärenden, hvilka i sammanträdet sistlidne Onsdag för första gången bordlades.

§ 3.

Herr *Jöns Pehrsson* erhöll på begäran ordet och anförde:

Det är vanligt att man icke genomläser de handskrifna propositionerna, då de bordläggas, och i allmänhet icke får kännedom om innehållet förrän de blifvit tryckta och utdelade. Vid senaste plenum utdelades Kongl. Maj:ts proposition i fråga om inskränkning i rättigheten att till förtäring på stället försälja vin och maltdrycker, och jag blef vid genomläsandet högst förvånad att finna en grundsats deri proklamerad, hvilken — om den blefve gällande — skulle medföra stora vådor, ty jag tror ej att förut inom det offentliga lifvet en sådan samhällsomstörtande åtgärd blifvit ifrågasatt. Der föreslås nemligen, bland annat, "att, om vin- eller maltdrycker, köpta hos den, som idkar handel med dylika drycker utan att vara berättigad dem till förtäring på stället afyttra, förtäras utom hus i närheten af försäljningsstället å område, hvaröfver han eger förfoga, försäljaren skall, *der han ej gitter visa, att sådant skett emot hans vilja*, straffas såsom för olaga utskänkning af sådana drycker". Här har således bevisningsskyldigheten öfverflyttats på den tilltalade parten, i stället för att bevisningen hittills ålegat kârändet parten. Förr har lagen varit, att kârändet skall sîn talan styrka, eljest varder svaranden fri; men nu vill Kongl. Maj:t proklamera den satsen, att den tilltalade skall bevisa sin oskuld, ett nytt bevisningssätt, som är ganska svårt, ofta rent omöjligt. Skulle denna grundsats vinna tillämpning i vår lagstiftning, kunde man nästan säga till hvem som helst: "du har gjort dig skyldig till det eller det brottet; bevisa motsatsen eller du är fälld". Utan tvifvel har mången jemte mig fäst att uppmärksamheten vid detta förhållande, men då jag sett propositionen omtalad i en mängd tidningar, utan att någon fäst sig vid denna lilla — som det kan synas — oskyldiga, men ändock ganska viktiga förändring uti vårt rättegångsväsende, så har jag ansett mig berättigad att vid detta tillfälle uttala mina betänkligheter mot införandet af en sådan grundsats uti vår lagstiftning. Jag upprepar, att det är nära nog omöjligt att bevisa hvad man *icke* gjort, men deremot bör vara ganska lätt att bevisa hvad man *har* gjort. Då så är förhållandet, framstår det förslag, jag tagit mig friheten att granska, såsom ett det djerfaste försök till samhällsvådliga reformer, jag någonsin sett eller hört omtalas.

Jag anhåller, att mitt yttrande måtte få åtfölja remissen till vederbörligt Utskott.

(Tillägg vid justeringen:)

Jag är ingalunda emot att lagbrytarna straffas och jag anser att, om det gjorda förslaget i Kongl. propositionen ändras derhän, att om förtärandet sker på försäljarens område och det kan bevisas, att så skett med hans vetskap eller vilja, må han kunna dömas till föreslagna ansvar.

Herr Talmannen hemställde, huruvida Kammaren behagade öfverlemna Herr Jöns Pehrssons nu afgifna yttrande till Lag-Utskottet, dit den nådiga proposition, till hvilken detta yttrande hänförde sig, redan blifvit hänvisad. Då till denna framställning svarades med blandade ja och nej, begärde

Herr A. Rundbäck ordet och yttrade: Jag förmodar att Kammaren icke kan vilja undertrycka den rätt hvarje ledamot eger att till protokollet yttra sin mening och få yttrandet remitteradt till Utskottet på samma gång som sjelfva ärendet. Jag påyrkar derföre, att det af representanten från Sunnerbo nu afgifna yttrandet må — såsom talaren begärt — få medfölja till Utskottet.

Vidare anfördes ej. Herr Talmannen förnyade sin förut gjorda proposition och svarades nu till densamma allmänt ja; hvadan Herr Jöns Pehrssons ifrågavarande anförande komme att till Lag-Utskottet öfverlemnas.

§ 4.

Upplästes och godkändes Stats-Utskottets förslag till Riksdagens underdåniga skrivelser:

N:o 5, angående tillstånd för Norbergs jernvägs nya aktiebolag att bibehålla lemnade försträckningar af allmänna medel; och

N:o 6, angående beviljande af vissa förmåner för enskilda jernvägsanläggningar.

§ 5.

Ledighet från riksdags-göromålen beviljades Herr *Sven Nilsson* i Österslöf under 14 dagar från och med den 16 innevarande månad, och erhöll Herr *Erik Olsson*, i anledning af sjukdomsfall inom hans hem, likaledes 14 dagars ledighet, att räknas från och med den 18 dennes.

Kammarens ledamöter åtskildes kl. $\frac{3}{4}$ 3 e. m.

In fidem
H. Husberg.